

درک معنا

فعالیت اول

فروتن، انجام دهنده، بیهوده

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل کنید.

معنا	کلمه	ردیف
روی گردن	مُعْرِض	۴
...	فَاعِل	۵

معنا	کلمه	ردیف
rstگار شد (شدند)	أَفْلَحَ	۱
....، متواضع	خَائِسٌ	۲
....، سخن و کار بیهوده	لَغْوٌ	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و جمله‌ها را بنویسید.

۱- فِي صَلَاتِهِمْ :

۳- لِلرَّزَكَةِ :

نکته: گاهی کلمه‌ای که در یک جمله قرآنی به صورت جمع آمده، بهتر است در فارسی مفرد معناشود؛ مانند: فی صَلَاتِهِمْ خُشِعونَ در نمازشان خاشع (فروتن) هستند.

این دو جمله را معنا کنید.

تمرين

۱- عَنِ الْلَّغْوِ مُعَرِّضُونَ

۲- وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

هستند. ... ...

فعالیت سوم

الف) ترجمه آیات ۱ تا ۵ سوره مؤمنون را کامل کنید. خوب است این آیات را حفظ کنیم و همیشه در زندگی به آنها توجه داشته تا رستگار شویم.

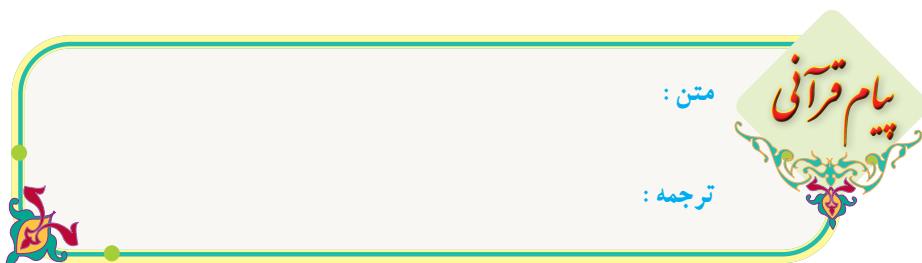
۱- قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ :

۲- الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ :

۳- وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ الْغَوِيْرِ مُعْرِضُونَ :

۴- وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَرِ فُعَلُونَ : و زکات می دهند.

ب) در صفحه ۳۴۹ قرآن کریم دو عبارت بسیار شبیه به هم آمده است که از دعاهای قرآنی هستند. یکی از آنها را نوشته و معنا کنید. سعی کنید این دعای زیبای قرآنی را حفظ کرده و در قنوت نماز بخوانید.

- ۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۴۲ تا ۳۴۹ قرآن کریم را بخوانید.
۲- از صفحه ۳۴۹ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی انتخاب و معنا کنید.

۱- همان طور که ملاحظه می کنید بهتر است گاهی کلمه ای را که فعل نیست به صورت فعل معنا کنیم؛ مانند:
لِلرَّكَاتِ فَاعِلُونَ : برای زکات انجام دهنده هستند. ← زکات (را) می دهند.

جلسه دوم

یادآوری و تمرین وقف بر جمله

برای آسان شدن خواندن متن قرآن، عبارات آن با علائمی تقسیم بندی شده است که عبارت اند از :

۱- علامت شماره آیه که در آخر آیه قرار دارد و شایسته است که برای تجدید نفس، بر آن توقف کنیم.

مانند :

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خُشُعُونَ
 وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلرَّزْكَةِ فُعِلُوْنَ

۲- علام وقف در بین آیاتی که دارای چند جمله بوده و شایسته است که بر آنها نیز توقف کنیم.

این علام، حروف ریزی است که بالای کلمات قرآن نوشته شده و پر کاربرد ترین آنها عبارت اند از :

ط

ج

ز

مانند : فَكَسَوْنَ الْعِظَمَ لَهُمَا ثُمَّ أَشَانُهُ خَلَقَ آخَرَ
 وَالْطَّيْرُ صَفَّتٌ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيْحَهُ

۳- آیاتی که دارای چند جمله است، ولی علامت وقف ندارد و شایسته است که بر آنها نیز توقف کنیم. در متن آیات کتاب آموزش قرآن، بین این جمله‌ها مقداری فاصله ایجاد شده تا تشخیص آنها آسان تر شود و معمولاً اول

این جمله‌ها حروفی مانند (فَ... فَ... ثُمَّ...) آمده است.

مانند :

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضَعَّةً فَخَلَقْنَا الْمُضَعَّةَ عَظِيْمًا
 فَكَسَوْنَ الْعِظَمَ لَهُمَا

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا يَبْيَعُ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ

آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید. سپس از رمزینه سریع پاسخ گوش کرده و با آن زمزمه کنید. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله از آیات را برای کلاس بخواند.

سورة النور

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةً وَلَا يَبْيَعُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ
 وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ ^۱ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ
 وَالْأَبْصَارُ ^{۲۷} لِيَجْرِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدُهُمْ
 مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ^{۲۸} وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٌ بِقَيْعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمَانُ مَاءً
 حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَلَهُ
 حِسَابٌ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ^{۲۹} أَوْ كَظُلْمَتِ فِي بَحْرٍ
 لُحْنٍ يَغْشِي مَوْجَ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَاحَبٌ
 ظُلْمَتْ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكُنْ يَرَنَهَا
 وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهَ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ^{۳۰} إِنَّمَا تَرَانَ اللَّهَ
 يُسَبِّحُ لَهُ مَنِ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَفَتِ ^{۳۱} كُلُّ
 قَدْ عِلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ^{۳۲}

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶
- ۷
- ۸
- ۹
- ۱۰
- ۱۱
- ۱۲

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

انجام می‌دهند ، دانست

معنا	کلمه	ردیف
.... (در اینجا) می‌داند	عَلِمَ	۴
...	يَفْعَلُونَ	۵
بازگشت (بازگشتن)	مَصِيرٌ	۶

معنا	کلمه	ردیف
تسویح می‌کند	يُسَبِّحُ	۱
هر کس، کسی که، چه کسی	مَنْ	۲
پرندگان	طَيْرٌ	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بنویسید.

۱- يُسَبِّحُ لَهُ :

۲- مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ :

۳- بِمَا يَفْعَلُونَ :

۴- أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ :

۵- وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ :

۱- بهتر است کلمه «مِن» در این ترکیب معنا نشود.

نهاشت سوم

الف) ترجمه این دو آیه شریفه از سوره نور را کامل کنید.

۱- آَمَّا تَرَأَّبَ اللَّهُ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
آیا ندیدی ... ... را تسبیح می کند ... ... و ... است؛

۲- وَالْأَطْيَرُ صَافِتٌ: و نیز ... در حالی که در آسمان پرواز می کنند.

۳- كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَسَبِيحَهُ
همه این موجودات راه نیایش و تسبیح خود را می دانند.

۴- وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ۴۱ و ... ... است ... ...

۵- وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... ... و ... ... و ... ... است

۶- وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ۴۲ و ... ... است و ... ... و ... ... است.

ب) در صفحه ۳۵۳ قرآن کریم خداوند به مردان و زنان مؤمن درباره عفاف و حجاب دستوراتی داده است.
آنها را باید و یکی را همراه با ترجمه بنویسید.^۱

حجاب و عفاف در قرآن

متن:

ترجمه:

پام قرآنی

۱- برای ترجمه برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌های مشکل‌تر قرآن کریم می‌توانید از دیبران، والدین و روحانی مسجد محل خود کمک بگیرید. همچنین استفاده از قرآن‌های دارای ترجمه نیز در این گونه موارد مفید است.

فرزنندم حسن!

قلب نوجوان مانند زمین، آماده پذیرش هر بذری است.

من در تربیت تو شتاب کرم تا تو به دنبال چیزهایی که دیگران آنها را تجربه کرده و تورا از تجربه دوباره آنها بی نیاز ساخته‌اند نروی.

فرزنندم، من در کردار و رفتار پیشینیان دقت کرده و سرگذشت آنها را مطالعه کرم. قسمت‌های روشن و شیرین زندگی آنها را از دوران تیره و بدپختی آنها شناختم.

من به عنوان پدر، از هر حادثه‌ای که در گذشته پیش آمده است، آنهایی را که زیبا و شیرین بوده است برای تو انتخاب کرم مانند هر پدر مهربانی که نیکی‌ها و خوبی‌ها را برای فرزندش می‌پسندد. من نیز خواستم تو را با آن خوبی‌ها تربیت کنم.

فرزنندم! تو در آغاز زندگی هستی. نفسی پاک و سالم داری. پس! در آغاز راه و در اوّل تربیت تصمیم گرفتم کتاب خدای توانا و بزرگ یعنی قرآن کریم را همراه با تفسیر آیات آن به تو **بیاموزم** و قوانین اسلام و احکام حلال و حرام را به تو تعلیم دهم و به چیزی دیگر نپردازم.

پدرت

علی بن ایطالب^۱

آیا شما می‌توانید بگویید چرا امام علی علیه السلام تربیت فرزند خود را از آموزش قرآن شروع کرده است؟

۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۵۵ تا ۳۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۳۵۳ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی انتخاب و معنا کنید.

۱- بخشی از نامه امیر المؤمنین حضرت علی علیه السلام به فرزندشان امام حسن مجتبی علیه السلام در کتاب نهج البلاغه، نامه ۳۱.

درس دوم

جلسه اول

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْلَّيلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا

وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ

بُشْرًا بَيْنَ يَدَيِ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلَنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾

باد و خاک و آب و آتش، بندۀ اند

مولوی

فعالیت

آیات ۴۷ و ۴۸ سوره فرقان را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آنها را در بخش درک و فهم آیات این درس کامل کنید.

تدبر

با توجه به آیات به سؤال‌های زیر پاسخ دهید :

- ۱- خداوند چه نعمت‌هایی را در شب و چه نعمت‌هایی را در روز برای انسان قرار داده است؟
- ۲- چرا خداوند حرکت بادها را بشارت آفرین معرفی می‌کند؟

حفظ

به انتخاب خود یک جمله (پیام قرآنی) از این آبه را از حفظ بخوانید.

آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید. سپس از رمزینه سریع پاسخ گوش کرده و با آن زمزمه کنید. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله از آیات را برای کلاس بخواند.

سورة الفرقان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلنَّاسِ مِنَ الْعَلَمَاءِ
 نَذِيرًا ۝ أَلَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ
 وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
 فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ۝ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَا يَخْلُقُونَ
 شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا
 وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا شُورًا ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْلَكٌ افْتَرَهُ وَأَعْانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ أَخْرَوْنَ
 فَقَدْ جَاءَ وَظُلْمًا وَزُورًا ۝ وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ أَكَتَّبْهَا
 فَهِيَ تُمْلَأُ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي
 يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

قرآن، جهانیان، فرزند، همتا، فروفرستاد

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هشداردهنده	نَذِيرٌ	۵	نازل کرد، ...	نَزَّلَ	۱
...	وَلَدٌ	۶	وسیله تشخیص حق از باطل، یکی از نام‌های ...	فُرْقَانٌ	۲
شریک، ...	شَرِيكٌ	۷	می‌باشد	يَكُونُ	۳
اندازه‌گیری کرد	قَدَرٌ	۸	...، مردم	عَالَمِينَ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بنویسید.

۱- نَزَّلَ الْفُرْقَانَ : ۴- شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ :

۲- عَلَى عَبْدِهِ : ۵- كُلَّ شَيْءٍ :

۳- لِلْعَالَمِينَ : ۶- فَقَدَرَهُ :

فعالیت سوم

همان طور که می دانید «لِ» یعنی «برای»؛ هرگاه این حرف قبل از فعل باید به صورت «تا» معنا می شود و تغییر جزئی در معنای فعل ایجاد می شود؛ مانند:

لِيَكُونَ : تا باشد ← لِ + يَكُونُ (می باشد)

اینک ترجمه این ترکیب ها را کامل کنید.

لِيَعْلَمَ : تا بداند	←	يَعْلَمُ (می داند)
لِيَعْلَمُوا : تا ...	←	يَعْلَمُونَ (...) ...
لِيَعْقِلُوا :	←	يَعْقِلُونَ (...) ...
لِتُؤْمِنُوا :	←	تُؤْمِنُونَ (ایمان می آورید) ...

فعالیت چهارم

الف) ترجمه دو آیه اول سوره فرقان را کامل کنید.

۱- تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ

پر خیر است ... ... را ... ...

۲- لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا

... ...

۳- الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

... ... و ...

٤- وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا

و ندارد ...

٥- وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ

و نیست ... ...

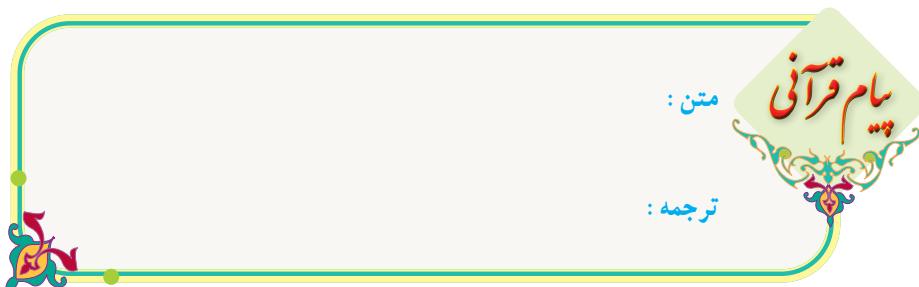
٦- وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ

و ... ... را

٧- فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا

پس ... ... را به طور دقیق و کامل.

ب) در صفحه ۳۵۶ قرآن کریم چند پیام کوتاه و پر معنای قرآن آمده است. در دوره ابتدایی نیز با این پیام‌ها آشنا شده‌اید. یکی از آنها را همراه با معنا بنویسید.

۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۵۶ تا ۳۶۱ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۳۵۶ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی انتخاب و معنا کنید.

**خانه‌های
نورانی**

جلسه دوم

يادآوری و تمرین تلفظ دو حرف «ح» و «ع»

حرف «ح» به صورت غلیظ با گرفنگی گلو تلفظ می شود؛ و در قرائت نماز پر کاربرد است.

مانند: **الْحَمْدُ لِلّٰهِ**

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ

وَرَحْمَةُ اللّٰهِ

حَىٰ عَلَى الْفَلَاحِ

الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ

سُبْحَانَ اللّٰهِ

حرف «ع» نیز به صورت غلیظ و با فشردگی گلو تلفظ می شود؛ و در قرائت نماز پر کاربرد است.

مانند: **أَعُوذُ بِاللّٰهِ**

وَإِيّاكَ نَسْتَعِينُ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

إِيّاكَ نَبُدُ

أَنَعَمْتَ عَلَيْهِمْ

به قرائت آیات درس گوش دهید و ضمن توجه به صحت قرائت آیات، به نحوه تلفظ دو حروف «ح» و «ع» دقت کنید تا شما نیز به این شیوه، صحیح و زیبا بخوانید.

آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید. سپس از زمزمه سریع پاسخ گوش کرده و با آن زمزمه کنید. آن گاه هر دانش‌آموز یک جمله از آیات را برای کلاس بخواند.

سُورَةُ الْقُرْآنِ

الَّمَ تَرَى إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَ لَهُ سَاكِنًا
 ثُمَّ جَعَلَنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ٤٥ ثُمَّ قَبَضَنَا إِلَيْنَا قَبْضًا
 يَسِيرًا ٤٦ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ
 سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ٤٧ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ
 بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلَنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ٤٨
 لِئِنْحِيَّةِ بِهِ بَلَدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا
 وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ٤٩ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَكَّرُوا
 فَابْدِئْ أَكْثَرَ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ٥٠ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا
 فِي كُلِّ قَرِيَّةٍ نَذِيرًا ٥١ فَلَا تُطِعِ الْكُفَّارِينَ
 وَجْهِهِمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ٥٢ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحَرَيْنِ
 هَذَا عَذْبُ فُرَاتٍ وَهَذَا مِلْحُ أُجَاجٍ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا
 بَرْزَخًا وَحِجَرًا مَحْجُورًا ٥٣ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ
 بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ٥٤ وَكَاتَ رَبِّكَ قَدِيرًا

- ١
- ٢
- ٣
- ٤
- ٥
- ٦
- ٧
- ٨
- ٩
- ١٠
- ١١
- ١٢
- ١٣

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

بشارت ، آب ، پوشش ، قرارداد ، خواب

معنا	کلمه	ردیف
بادها، جمع ریح	رِیاح	۶
بشارت دهنده، ...	بُشَرٌ، بُشْریٰ	۷
...	ماء	۸
پاک، پاک کننده	طَهُورٌ	۹

معنا	کلمه	ردیف
...	جَعَلَ	۱
لباس، ...	لِبَاسٌ	۲
...	نَوْمٌ	۳
آرامش و استراحت	سُباتٌ	۴
فرستاد	أَرْسَلَ	۵

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بنویسید.

۱- **وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ :**

۲- **وَالنَّوْمَ سُباتًا :**

۳- **أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا :**

۴- **مَاءً طَهُورًا :**

۵- **وَجَعَلَ النَّهَارَ :**

۶- **اللَّيلَ لِبَاسًا :**

۷- **وَأَنْرَلَنَا مِنَ السَّمَاءِ :**

نهاية سوم

الف) ترجمة این دو آیه شریفه از سوره فرقان را کامل کنید.

۱- وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَلَيْلَ لِبَاسًا: و ... ... را ...

۲- وَالنَّوْمَ سُبَاتًا: و ... را (برای) ...

۳- وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا و ... را (برای) تلاش و زندگی.

۴- وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ و ... ... را

۵- بُشِّرًا بَيْنَ يَدَيِ رَحْمَتِهِ ... ، پیش از رحمت خود (باران)

۶- وَأَنْزَلَنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا و ...

ب) در دو صفحه آخر سوره فرقان، خداوند ویژگی های بندگان خوب خود را برشمرده است. آخرین ویژگی ایشان آن است که از خدا می خواهند تا آنها را نمونه، الگو، پیشوای امام برای متقین قرار دهد. به نظر شما کسی که چنین درخواستی از خدا دارد، باید دوران نوجوانی خود را چگونه بگذراند؟

سام قرآنی

٧٤

وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

سوره فرقان

(پروردگارا) ما را برای اهل تقوا امام و الگو قرار ده.

۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۶۶ تا ۳۶۶ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۳۶۶ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی را انتخاب و معنا کنید.

خانه های
نورانی

درس سوم

جلسه اول

۷ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتَنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

۸ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

۹ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

همه عالم جمال طلعت اوست تاکه را چشم این نظر باشد
سعدي

فعالیت

آیات ۷ تا ۹ سوره شعرا را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آنها را در بخش درک و فهم آیات این درس کامل کنید.

برد

با توجه به آیات، به پرسش زیر پاسخ دهید:
رویش گیاهان گوناگون و ارزشمند، نشانه چه چیزی است؟

حفظ

به انتخاب خود یک جمله (پیام قرآنی) از این آیات را از حفظ بخوانید.

سورة الشعرا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسْمٌ ۝ تِلْكَ آيَتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝ لَعَلَّكَ بَاخْعَ

نَفْسَكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝ إِنَّ نَّشَأْ نُنَزِّلُ عَلَيْهِمْ

مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خُضِعِينَ ۝ وَمَا يَأْتِيهِمْ

مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ۝

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءً مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَرِزُونَ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتَنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

إِنَّ رَبَّهُمْ فِي ذَلِكَ لَا يَعْلَمُ ۝ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى

أَنِ ائِتِ الْقَوْمَ الظُّلْمِينَ ۝ قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلَا يَتَّقُونَ ۝

قَالَ رَبِّي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونَ ۝ وَيَضِيقُ صَدْرِي

وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَيْهِرُونَ ۝ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنبٌ

فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۝ قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِإِيمَانِنَا

إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ۝ فَأَتَيْهَا فِرْعَوْنَ فَقَوْلًا إِنَّا رَسُولُ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أَنَّ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

نبود، آیا، رویاندیم

معنا	کلمه	ردیف
نوع، گونه	زَوْج	۴
نه، نیست	ما	۵
..., نیست	ما کانَ	۶

معنا	کلمه	ردیف
...	أ	۱
قدرت، چه بسیار	كَم	۲
...	أَنْبَتَنَا	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بنویسید.

۱- کم آن‌بَتَنَا :

۲- مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٌ :

۳- إِنَّ فِي ذِلِّكَ لَآيَةً :

دو نکته:

۱- گاهی فعل مفرد با توجه به سایر اجزای جمله به صورت جمع معنا می‌شود؛ مانند:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ : پس سجده کردند فرشتگان

جر، ۳۰

۲- معمولاً در جمله‌هایی که با «إن» شروع می‌شود حرف تأکید «أَ» نیز می‌آید؛ اما لازم نیست در فارسی این حرف را نیز معنا کنیم. مانند:

إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ أَرْئَوْفُ رَحِيمٌ : قطعاً خدا نسبت به مردم بسیار دلسوز و مهریان است. حج، ۶۵